

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Κεντρική γραμματεία προγράμματος
«ΕΝΤΑΞΗ ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΑΙΔΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Μανωλή Αναστασία
Αργυράκου Στυλιανή
Γερογιάννη Δομνίκη
Γκαμπούρα Αγλαΐα
Κατσαντώνη Παρασκευή

Αργοναυτών & Οιλελλήνων 382 21 Βόλος
ΤΗΛ. 24210 - 74594, 74540
e-mail: roma@uth.gr
Web site (ιστοσελίδα): www.roma.uth.gr

ενημερωτικό

δελητίο

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2007 Τεύχος 1^ο

Πρόγραμμα
«ΕΝΤΑΞΗ ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΑΙΔΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου:
Ναπολέων Μήτσος
 Καθηγητής - Αντιπρύτανης
 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
 Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Δομή και οργάνωση του έργου

ΥΠΟΕΡΓΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
Υποέργο 1: «ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ»	Ναπολέων Μήτσος Καθηγητής – Αντιπρύτανης
Υποέργο 2: «ΕΞΟΙΚΛΙΣΜΟΣ»	Ναπολέων Μήτσος Καθηγητής – Αντιπρύτανης
Υποέργο 3: «ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ»	Τριαντάφυλλος Τριανταφυλλίδης Αναπληρωτής Καθηγητής
Υποέργο 4: «ΕΠΙΛΟΓΗ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ & ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ»	Δημήτριος Μπενεκος Επίκουρος Καθηγητής
Υποέργο 5: «ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ & ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ»	Δημήτριος Μπενεκος Επίκουρος Καθηγητής
Υποέργο 6: «ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ»	Βασιλική Παπαδημητρίου Καθηγήτρια
Υποέργο 7: «ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ»	Σταυρούλα Καλδή Επίκουρη Καθηγήτρια
Υποέργο 8: «ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ»	Κων/νος Σδρόλιας Διδάσκων ΠΔ 407/80
Υποέργο 9: «ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΙΑΧΥΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ & ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ»	Ευάγγελος Αυδίκος Καθηγητής
Υποέργο 10: «ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ»	Διονύσιος Βαβουγιός Επίκουρος Καθηγητής
Υποέργο 11: «ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΤΟΠΟΥ (PORTAL)»	Διονύσιος Βαβουγιός Επίκουρος Καθηγητής
Υποέργο 12: «ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ»	Διονύσιος Βαβουγιός Επίκουρος Καθηγητής

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Πρόγραμμα «Ένταξη Τσιγγανοπαίδων στο Σχολείο», η υλοποίηση του οποίου ανατέθηκε στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας τον Μάρτιο του 2006 με απόφαση της Εθνικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ του Υπουργείου Παιδείας, αποβλέπει στην αρμονική ένταξη των Τσιγγανοπαίδων στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας, με την εξασφάλιση ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών σ' αυτούς και πάντοτε με τον αυτονόητο σεβασμό στα ιδιαίτερα ατομικά και πολιτισμικά τους χαρακτηριστικά.

Επιχειρώντας έναν πρώτο σποραδικό του έργου που έχει συντελεσθεί μέσα στους 20 μήνες που διέρρευσαν από την έγκρισή του, θα λέγαμε ότι το Πρόγραμμα, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία που παρατίθενται, έχει υλοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος των στόχων οι οποίοι είχαν τεθεί εξ αρχής παρά τις δυσκολίες που παρέκυψαν, ιδίως κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους. Οι συγκεκριμένοι στόχοι του Προγράμματος περιτρέφονται γύρω από τέσσερις άξονες οι οποίοι συγκροτούν και τους αντίστοιχους τομείς παρέμβασης και αυτοί είναι οι εξής:

- (Α) Τακτική φρόντιση των μαθητών της συγκεκριμένης κατηγορίας και αποδοχή τους από το σχολικό και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, στόχος που επιδιώχθηκε με σειρά δράσεων μέσω των συνεργατών δικτύου και των Τσιγγάνων διαμεσολαβητών του Προγράμματος.
- (Β) Καθιέρωση των βησιών για τη σχολική και την κοινωνική ένταξή τους δεξιοτήτων μέσω της ενισχυτικής διδασκαλίας και της δημιουργικής ασχολήσεως. Για την υλοποίηση του εν λόγω στόχου έχει παρακλιθεί η το απαιτούμενο διδακτικό υλικό (συνολικά 6 βιβλία για τον μαθητή και 2 για τον δάσκαλο στους τομείς της Γλώσσας και των Μαθηματικών) και έχει αποσταλεί σειρά παιχνιδιών και οργάνων για δημιουργική ασχολήσή τους.
- (Γ) Καταπολέμηση των προκαταλήψεων σχετικά με τον πληθυσμό - στόχο και ενέργειες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης μέσω ειδικών εκδηλώσεων και αντίστοιχων δράσεων σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο.
- (Δ) Επιμορφωτικές παρεμβάσεις. Το Πρόγραμμα πραγματοποίησε σειρά επιμορφωτικών εκδηλώσεων, με στόχο την επαρκή ενημέρωση των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών σε θέματα σχετικά με τις σύγχρονες εξελίξεις στους κλάδους των επιστημών της αγωγής, της διδακτικής των επιμέρους μαθημάτων, της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και της εκπαιδευτικής νομοθεσίας, έτσι ώστε η όλη προσπάθειά τους να εναρμονίζεται τόσο με τα πορίσματα της σύγχρονης επιστημονικής έρευνας, όσο επίσης με τις ισχύουσες θεσμικές ρυθμίσεις και τη φιλοσοφία του Προγράμματος. Για την αποτελεσματικότερη επίτευξη του εν λόγω στόχου, συντάχθηκε επίσης και «Οδηγός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών» με τον οποίο επιδιώκεται επαρκής ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και ουσιαστική ενίσχυση των διδασκόντων, ώστε αυτοί να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τα προβλήματα που ανακύπτουν στον τομέα της εργολίας τους και να ανταποκρίνονται επαρκώς στις απαιτήσεις μιας σύγχρονης και κατάλληλα προσαρμοσμένης στον συγκεκριμένο μαθητικό πληθυσμό διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Συμπερασματικά, πιστεύουμε ότι η εκπαίδευση έχει τη δύναμη να μετατρέψει τις πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές σε παράγοντα κατανόησης, εκτίμησης και σεβασμού μεταξύ των διαφόρων ομάδων και των ατόμων, τα οποία μπορούν να συνεργάζονται αρμονικά και ισότιμα για την επίτευξη κοινών σκοπών και επιδιώξεων, όπως αυτά ορίζονται από το κοινωνικό σώμα. Και αυτό αποτελεί πρωταρχική επιδίωξη του Προγράμματος "Ένταξη Τσιγγανοπαίδων στο σχολείο".

Ναπολέων Μήτσος

Επιστημονικός Υπεύθυνος

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ – ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφερειακός Συνεργάτης:
Αγγελάκος Κωνσταντίνος

Περιφερειακή Γραμματεία:
Μιρέντι Ευαγγελία
τηλέφωνο & fax: 210-6821523

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ	Κενδύλη Σοφία, Μπολάκης Σπυρίδων, Ποράβου Μαλαμυτιά, Ροβόλα Γεωργία, Χρήστου Τριανταφυλλιά, Αντωνόπουλος Βασίλειος, Ρήγα Ευνίκη-Ελένη, Σαπουντζής Κωνσταντίνος	Μουκάνη Ειρήνη-Διονύσια, Παριανού Ζωή, Τσακίρη Γεωργία, Χρηστάκη Μαρίνα
ΑΙΓΑΙΟΥ	Σιδηροπούλου Ελένη, Σίννη Τριανταφυλλιά, Σκυριώτη Μαρία	Χρυσοβαλάντο Παριανού, Ειρήνη Κατσάρη-Μουστάκα

Στατιστικά στοιχεία

	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ
1 Αριθμός σχολείων	16	5
2 Συνολικός αριθμός μαθητών	3399	590
3 Αριθμός μαθητών πληθυσμού στόχου	1273	16
4 Αριθμός μαθητών που διέκοψαν την φοίτησή τους	260	6
5 Χαρακτηρισμός φοίτησης	Ασταθής	Ασταθής-Συνεχείς μειωκινήσεις
6 Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία	74	3
7 Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία με κάρτα	4	0
8 Τμήματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας (ΤΕΔ)	8	3
9 Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών (ΕΔΑΜ)	3	3

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η Αττική είναι μια περιφέρεια με μεγάλο αριθμό μαθητών ρόμικης καταγωγής. Σε ορισμένες περιοχές η ένταξη των παιδιών είναι ομαλή ή με δυσκολίες (όπως στην Αγία Βαρβάρα, το Καματερό ή τα Α. Λιόσια). Αντίθετα στις περισσότερες περιοχές όπως τα Μέγαρα, ο Ασπρόπυργος και το Κορωπί τα προβλήματα καταγραφής και ένταξης των μαθητών στο σχολείο είναι πολύ μεγάλα. Μετά από συνεχείς παρεμβάσεις των συνεργατών δικτύου και παρά τις αντιδράσεις σε τοπικό επίπεδο παρατηρήθηκε μεγάλη αύξηση των εγγραφών νέων και παλιότερων μαθητών το Σεπτέμβριο 2007. Ιδιαίτερα στα Μέγαρα για πρώτη φορά καταγράφηκε και γράφηκε στα σχολεία της περιοχής ο μαθητικός πληθυσμός του μεγάλου καταυλισμού που υπάρχει κατά μήκος της Εθνικής οδού. Στην περιοχή του Νομισματοκοπείου στο Χαλάνδρι αναδείχθηκε μέσα από την καταγραφή και την υγειονομική εξέταση των παιδιών σχολικής ηλικίας το μεγάλο πρόβλημα των άθλιων συνθηκών διαβίωσης στον καταυλισμό αυτό.

Ο αριθμός των μαθητών σε Λέσβο, Χίο και Ρόδο δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλος. Μόνο στη Ρόδο εντοπίστηκε μεγάλος καταυλισμός και επιχειρείται η καταγραφή των παιδιών σχολικής ηλικίας και η ένταξή τους στο σχολείο. Τα τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας λειτουργούν κανονικά και στα τρία νησιά. Πολύ μεγάλο ενδιαφέρον εκδηλώνεται στα σχολεία και των τριών νομών για τα ΕΔΑΜ. Στη Μυτιλήνη υπήρξε σοβαρό πρόβλημα με την μετακίνηση των μαθητών του ΕΔΑΜ και δόθηκε για δείτερον χρονιά λύση με τη κατάρτιση ιδιωτών και μετά από συνεχείς εκκλήσεις – αιτήματα προς όλους τους αρμόδιους φορείς από τη Συνεργατή δικτύου του Προγράμματος.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ – ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ ΚΑΙ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Περιφερειακός Συνεργάτης:
Παπακωνσταντίνου Παναγιώτης

Περιφερειακή Γραμματεία:
Μπράχου Βασιλική
τηλέφωνο: 26510-95682, fax: 26510-95818

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Παλαμά Χρυσάνθη, Ρόμπορας Αναστάσιος, Σιάπκας Κων/νος	-
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	Τσεντσερής Μιχαήλ	-
ΑΡΤΑΣ	Διαμάντη Βασιλική	-
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Γορδίου Χαρίκλεια, Μπίκα Χρυσή, Μάμαλος Σπυρίδων	-
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	Λιναρδάτου Χαριτίμη	-
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Γεωργίου Αναστασία, Δουλιώτης Γρηγόριος, Παλιοδημού Ελεανόρα, Βρονάς Θεμιστοκλής	Κοκόνης Ανδρέας, Πανόπουλος Νικόλαος

Στατιστικά στοιχεία

1	Αριθμός σχολείων	18
2	Συνολικός αριθμός μαθητών	2.504
3	Αριθμός μαθητών πληθυσμού στόχου	403
4	Αριθμός μαθητών που διάκοψαν την φοίτησή τους	124
5	Χαρακτηρισμός φοίτησης	Κανονική με εξαίρεση τον Ν. Αιτωλ/νίας και ειδικότερα στην περιοχή Αγρινίου και Μεσολογγίου.
6	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία	20
7	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία με κάρτα	2
8	Τμήματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας (ΤΕΔ)	11
9	Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών (ΕΔΑΜ)	6

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ο αριθμός σχολείων (18) περιλαμβάνει τα σχολεία παρέμβασης και όχι τα σχολεία παρακολούθησης. Τα δεδομένα που ακολουθούν αφορούν αποκλειστικά στα σχολεία παρέμβασης για το σχολικό έτος 2006-2007.
2. Τα παιδιά με ρόμικη προέλευση αντιπροσωπεύουν κατά μέσο όρο περίπου το 16% του μαθητικού δυναμικού των σχολείων παρέμβασης.
3. Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα, κατά το σχολικό έτος 2006-2007 περίπου το 30% των μαθητών ρόμικης καταγωγής διέκοψαν τη σχολική τους φοίτηση, μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία (5%), ενώ ένας πολύ μικρός αριθμός τους (0,5%) έκαναν χρήση της κάρτας φοίτησης.
4. Τα Τμήματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας (11) και τα Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών (6) που λειτουργήσαν στα περισσότερα από τα σχολεία παρέμβασης εκτιμάται ότι συνεισέφεραν ουσιαστικά στη σχολική φοίτηση και απόδοση των μαθητών που τα παρακολούθησαν.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Περιφερειακός Συνεργάτης:
Στέφανος Παρασκευάπουλος

Περιφερειακή Γραμματεία:
Καλλιγένη Μαρία-Στέλλα
τηλέφωνο:24210-74516, fax: 24210-74608

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Βρεχτούρα Αικατερίνη	Ζαφειρόπουλος Νικόλαος
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Γιωτοπούλου Αντιγόνη, Κερναβάς Απόστολος	Καλλιώρας Κωνσταντίνος
ΛΑΡΙΣΑΣ	Παναγιούλης Κωνσταντίνος, Παππά Χρυσούλα, Γκανάκος Νικόλαος	Στρατής Άγγελος, Καρδαμήλης Στέφανος
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	Μαστοροδήμου Ευθυμία Αθανασούλης Ιωάννης	Ζαρίφη Ιωάννα

Στατιστικά στοιχεία

1	Αριθμός σχολείων	10
2	Συνολικός αριθμός μαθητών	2.159
3	Αριθμός μαθητών πληθυσμού στόχου	1.356
4	Αριθμός μαθητών που διέκοψαν την φοίτησή τους	196
5	Χαρακτηρισμός φοίτησης	Σποραδική- Καλή
6	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία	22
7	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία με κάρτα	56
8	Τμήματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας (ΤΕΔ)	7
9	Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών (ΕΔΑΜ)	4

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Αν συνοπολογίσει κανείς την καθυστερημένη έναρξη του Προγράμματος, τις απεργιακές κινητοποιήσεις και καταλήψεις στην έδρα του Πανεπιστημίου καθώς και τις οργανωτικές αδυναμίες που αναπόφευκτα υπάρχουν σε κάθε αρχή ενός τέτοιου μεγάλου προγράμματος, τελικά καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η σχολική χρονιά που πέρασε ήταν μία καλή χρονιά προετοιμασίας και δοκιμασίας για όλη τους συντελεστές, έτσι ώστε να υπάρξει επάδραστη επίτευξη την τρέχουσα σχολική χρονιά, που προσδοκούμε να είναι οδοκλήρη. Λίγα λόγια με επισήμανση κυρίως των προβλημάτων φοίτησης για τις περιοχές αναφοράς.

- **Νέα Σύμωρη Λάρισας:** Εξαιτίας της διπλοβάρδιας έχουν αποδιοργανωθεί οι ρυθμοί των οικογενειών και τα ωράρια εργασίας, ενώ συνάμα δυσχεραίνονται οι προσπάθειες των ΤΕΔ και ΕΔΑΜ, τα οποία καθυστέρησαν να ξεκινήσουν, αλλά λειτούργησαν όσο το δυνατόν καλύτερα υπό τις παρούσες αντίξοες συνθήκες. Η φοίτηση θεωρείται πολύ ικανοποιητική.
- **Τύρναβος:** Δύσκολο να περιγράψει κανείς την απαράδεκτη κατάσταση του οικισμού του Τυρνάβου όσο και την απαράδεκτη κατάσταση του σχολείου όπου τα Τσιγγανόπαιδα υποχρεώνονται να παρακολουθούν μαθήματα αποκλειστικά στην απογευματινή βάρδια. Και προφανώς η φοίτηση των Τσιγγανοπαίδων υπ' αυτές τις συνθήκες δεν μπορεί να κριθεί ικανοποιητική.

- **Φάρσαλα:** Στη συγκεκριμένη περιοχή σημειώθηκαν μετακινήσεις δασκάλων από την τάξη των Τσιγγανοπαίδων χωρίς να αντικαθίστανται. Τελικά, το μεγάλο όφελος των παρεμβάσεων μας υπό τις παρούσες συνθήκες ήταν ότι απετράπησαν τα χειρότερα και η φοίτηση των παιδιών θεωρείται ομαλή. Τα προβλήματα που παρουσιάζονται με τη φοίτηση των μαθητών σχετίζονται κυρίως με τη μετακίνησή τους σε άλλες πόλεις κατά τη διάρκεια του δασκικού έτους. Η φοίτηση μπορεί να θεωρηθεί πολύ ικανοποιητική. Οι δομές ΤΕΔ- ΕΔΑΜ λειτούργησαν ικανοποιητικά στο ν. Τρικάλων για τη χρονιά 2007. Δεν υπάρχουν ιδιαίτερα προβλήματα με τη φοίτηση των παιδιών η οποία κρίνεται απολύτως ικανοποιητική. Στο ν. Καρδίτσας οι δομές ΤΕΔ- ΕΔΑΜ λειτούργησαν ικανοποιητικά μόνο στα 4α ΔΣ Σοφάδων. Το ΤΕΔ λόγω ανυπέβλητων δυσκολιών στο 19ο ΔΣ Καρδίτσας μεταφέρθηκε στα Φάρσαλα. Ειδικά στην αρχή λειτουργίας των τμημάτων σημειώθηκε προσέλευση και μαθητών που δεν φοιτούσαν το πρωί ακόμη και μικρότερων παιδιών, προσκοιτικής ηλικίας ως εκ τούτου η φοίτηση θεωρείται απολύτως ικανοποιητική.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΡΑΚΗΣ

Περιφερειακός Συνεργάτης:
Σαραφίδου Τριανταφυλλιά

Περιφερειακή Γραμματεία:
Δουμάνη Μαριάνθη
τηλέφωνο:25510-30009, fax: 25510-30020

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ
ΕΒΡΟΥ	Δραγάτη Φανή, Θεοδοσιάδου Ελένη, Σμαρλαμάκης Χρήστος, Στρίμπα Αθανασία	
ΡΟΔΟΠΗΣ	Νάσκου Μαρία, Ευσταθίου Κων/να	Παρίδης Αθανάσιος
ΞΑΝΘΗΣ	Ρούντα Αριστέα, Συμεωνίδου Αρετή	Σουλειμάν Νατζιέ

Στατιστικά στοιχεία

1	Αριθμός σχολείων	22
2	Συνολικός αριθμός μαθητών	2.544
3	Αριθμός μαθητών πληθυσμού στόχου	848
4	Αριθμός μαθητών που διέκοψαν την φοίτησή τους	200
5	Χαρακτηρισμός φοίτησης	Μεταβαλλόμενη προς τακτική
6	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία	3
7	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία με κάρτα	2
8	Τμήματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας (ΤΕΔ)	9
9	Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών (ΕΔΑΜ)	4

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Όταν αναφερόμαστε σε μαθητές του πληθυσμού-στόχου, αναφερόμαστε μόνο σε όσους αυτοπροσδιορίζονται ως τσιγγάνοι. Είναι απαραίτητο να επισημάνουμε την ιδιαιτερότητα που χαρακτηρίζει στο σημείο αυτό την περιοχή της Θράκης.

Όσον αφορά στην τακτικότητα φοίτησης:

Στο Νομό Έβρου, η φοίτηση των μαθητών κρίνεται ικανοποιητική με το μεγαλύτερο αριθμό των μαθητών να παρακολουθούν τακτικά τα μαθήματα. Οι μαθητές που διέκοψαν ή διέκοψαν οριστικά τη φοίτησή τους ήταν κυρίως οι μαθητές μεγάλης ηλικίας ή μαθήτριες σε ηλικία γάμου. Από περιοχή σε περιοχή παρατηρούνται κάποιες διαφορές στα μορφωτικά επίπεδα των μαθητών καθώς σε κάποιες περιοχές δυσκολεύονται περισσότερο να μιλήσουν την Ελληνική γλώσσα.

Στο Νομό Ξάνθης, η φοίτηση των μαθητών κρίνεται μεταβαλλόμενη, από μέτρια ως τακτική, ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στον

οικισμό τους. Οι γονείς που καταλαβαίνουν ότι με το σχολείο ίσως βελτιωθεί η ζωή των παιδιών τους θέλουν να τα στείρουν στο σχολείο, αλλά όμως τα στέλνουν μόνο και μόνο για να λάβουν το ετήσιο επίδομα. Κάποιοι δεν ενδιαφέρονται να μάθουν τα παιδιά τους γράμματα και αρκετοί θεωρούν ότι από τη στιγμή που θα μάθουν γραφή, ανάγνωση και τη βασική αριθμητική τα αγόρια μπορούν να τους βοηθούν στη δουλειά ενώ τα κορίτσια πρέπει να ετοιμαστούν για γάμο.

Στο Νομό Ροδόπης, η πλειοψηφία των μαθητών φοιτά κανονικά και ένα μικρό ποσοστό φοιτά σποραδικά. Οι οικογένειες δίνουν προτεραιότητα στα οικονομικά κυρίως προβλήματα που αντιμετωπίζουν και δεν ενδιαφέρονται για την τακτική φοίτηση των παιδιών τους στο σχολείο.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Περιφερειακός Συνεργάτης:
Καλογιαννάκη Πέλλα

Περιφερειακή Γραμματεία:
Βουδούρη Ιωάννα
τηλέφωνο- fax: 28210-97643

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Αμαλία Μιχαλάκη, Ελευθερία Μαραγκάκη	Σεραφειμόπουλος Λάμπρος
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	Κατέρα Ευαγγελία	Mejdani ilir
ΧΑΝΙΩΝ	Γεωργία Παπαδάκη	Ευσταθία Αναστασοπούλου

Στατιστικά στοιχεία

1	Αριθμός σχολείων	6
2	Συνολικός αριθμός μαθητών	1.529
3	Αριθμός μαθητών πληθυσμού στόχου	119*
4	Αριθμός μαθητών που διέκοψαν την φοίτησή τους	43
5	Χαρακτηρισμός φοίτησης	Συστηματική και συνεχής (στο Ηράκλειο υπήρχαν κάποιες διεργασίες τον 1ο μήνα του '07).
6	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία	-
7	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία με κάρτα	-
8	Τμήματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας (ΤΕΔ)	3
9	Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών (ΕΔΑΜ)	3

*Σύνολο θα προστεθούν άλλα δύο παιδιά στο Ρεθύμνο

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Σχετικά με τις εγγραφές και διαρροές: γενικά δεν παρατηρείται αξιοσημείωτο πρόβλημα με τις διαρροές, οι δε προσπάθειες για εγγραφές είναι μία καθημερινή πραγματικότητα εξαιτίας των συχνών μετακινήσεων του συγκεκριμένου πληθυσμού. Οι συνεργάτες βρίσκονται σε ετοιμότητα καθημερινά ώστε να αποφεύγονται μεγάλες διαρροές, ενώ παράλληλα μεριμνούν και για νέες εγγραφές.

Στα θετικά σημεία του προγράμματος συγκαταλέγονται η τακτή φοίτηση των Τσιγγανοπαίδων στο σχολείο, η συνεχής μέριμνα εκ μέρους των συνεργατών για θέματα ιατρικά και κοινωνικά, ο σχεδιασμός και η συμμετοχή σε πολιτιστικές εκδηλώσεις, η δημιουργία τμήματος διδασκαλίας αγγλικής γλώσσας για τα παιδιά του καταυλισμού Ηρακλείου.

Το σημαντικότερο αυτή τη στιγμή ζήτημα στην Περιφέρεια Κρήτης είναι η επιθετικότητα που παρουσιάζουν τα Τσιγγανόπαιδα στο Ηράκλειο κατά τη μεταφορά τους με τα λεωφορεία του ΚΤΕΛ Ηρακλείου από και προς τα σχολεία φοίτησης. Το γεγονός αυτό προκαλεί τεράστια προβλήματα

στους οδηγούς και ιδιοκτήτες των λεωφορείων οι οποίοι προσανατολίζονται στη διακοπή της μεταφοράς των παιδιών. Δεδομένου ότι πρόκειται για μεγάλο αριθμό παιδιών (80 περίπου), έχουμε προσπαθήσει να δώσουμε λύση με την παρουσία ενός συνοδοῦ-Τσιγγάνου (αυτό ίσχυε σε παλαιότερη φάση του προγράμματος και είχε δώσει λύση στο ανάλογο πρόβλημα). Προς το παρόν όμως το πρόβλημα παραμένει εξαιτίας της αδυναμίας εξεύρεσης τρόπου πληρωμής του συγκεκριμένου συνοδοῦ.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Περιφερειακός Συνεργάτης:
Χατζησαββίδης Σωφρώνης

Περιφερειακή Γραμματεία:
Λαδάκακου Βεατρίκη
τηλέφωνο: 2310-995031, fax: 2310-995079

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Μαραγκού Ροζάννα, Βαβούρα Κωνσταντία, Παπαρίζου Ανδρομάχη, Φλώρου Μαρία, Εφραιμίδης Παύλος, Κεφαλίδου Αρτεμισία	Μαυρίδου Χρυσουγή, Κολόνια Χρυσή, Μπεμπέ Αικατερίνη, Ασπυρόγλου Χριστίνα, Αραμπατζή Ευαγγελή
ΔΡΑΜΑΣ	Πελιτέκη Ελένη, Ευγενίδου Σοφία	Μπισουιακίδου Ελμινίκη
ΣΕΡΡΩΝ	Δεμιρτζή Καλοσθένη, Τρέντσιος Στέργιος	Σουλειμάν Παναγιώτης
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	Μαρσέλου Βασιλική	Ράφο Γιώργος
ΗΜΑΘΙΑΣ	Μπρουσκέλη Βασιλική, Ευαγγελοπούλου Μαρία, Καλογρέας Μιχαήλ	Μπούκλα Θωμαή
ΠΙΕΡΙΑΣ	Πολυγένη Κατερίνα	Καραγκούνης Παρασκευάς
ΚΑΒΑΛΑΣ	Παπάζογλου Ειρήνη, Σαββίδου Κυριακή	Βελπόγλου Κυριακή

Στατιστικά στοιχεία

1	Αριθμός σχολείων	37
2	Συνολικός αριθμός μαθητών	14.040
3	Αριθμός μαθητών πληθυσμού στόχου	2.171
4	Αριθμός μαθητών που διέκοψαν την φοίτησή τους	-
5	Χαρακτηρισμός φοίτησης	Μέτρια
6	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία	-
7	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία με κάρτα	-
8	Τμήματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας (ΤΕΔ)	16
9	Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών (ΕΔΑΜ)	8

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Κατά το αναφερόμενο διάστημα, σύμφωνα με τις πληροφορίες που δόθηκαν από τις συνεργάτριες δικτύου υπήρξε μια μικρή αύξηση των μαθητών του πληθυσμού στόχου σε σχέση με τις προηγούμενες περιόδους.

Δεν εμφανίστηκε καμία σημαντική διαρροή μαθητικού πληθυσμού, εκτός των απουσιών που παρουσιάζονται συνήθως καιά υν ευρωπαϊκή περίοδο.

Αρνητικά στοιχεία που αφορούν το Πρόγραμμα είναι, κατά την γνώμη μου, η μη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα διδακτικής μεθοδολογίας, η μεγάλη γρασοειοκρατία και η καθυστέρηση στην αποστολή του εκπαιδευτικού υλικού.

Από τα πολύ θετικά στοιχεία είναι η προθυμία και η εργατικότητα των συνεργατών του Προγράμματος (γραμματέες, συνεργάτες δικτύου, διαμεσοδασκείες και εκπαιδευτικοί).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Περιφερειακός Συνεργάτης:
Σταμέλος Γεώργιος

Περιφερειακή Γραμματεία:
Μέρτικα Μασλένα
τηλέφωνο: 2610-969729

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ
ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	Στεφάνου Αναστάσιος, Τζώτζου Στυλιανή	Ζαφειρόπουλος Βασίλειος
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Καρπούζου Κιριακούλα	-
ΑΧΑΪΑΣ	Δημητρίου Ευφροσύνη, Κύριη Ευσταθία, Κηπουργού Μαρία, Σαρακινιώτη Αντιγόνη, Χαλκίδου Ασπασία, Μάνεσης Νικόλαος	Καμπούρης Ιορδάνης, Μαρκόπουλος Διονύσιος, Μαρκόπουλος Χρήστος, Μπαντζαλής Αντώνιος
ΗΛΕΙΑΣ	Αγγελόπουλος Διονύσιος, Ιωάννου Σοφία, Κώστια Αναστασία, Μαμάτσια Μαρία, Νικολόπουλος Ευάγγελος	Καραγιάννης Πέτρος, Κολτσίδας Κωνσταντίνος, Σούτας Χαρίλαος
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Δημητροπούλου Εξαγγελία, Σαμαρά Χρυσούλα	Κουτρομπάνου-Λουκά Ασημίνα, Χαλιλόπουλος Δημήτριος
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Κατσιπόδα Βασιλική-Σοφία, Μαχαίρα Ελένη	Αναστασόπουλος Μαρίνος
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Χαλκίδου Ασπασία	-

Στατιστικά στοιχεία

1	Αριθμός σχολείων	40
2	Συνολικός αριθμός μαθητών	5.883
3	Αριθμός μαθητών πληθυσμού στόχου	1.446
4	Αριθμός μαθητών που διέκοψαν την φοίτησή τους	353
5	Χαρακτηρισμός φοίτησης	Από κανονική έως σποραδική
6	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία	34
7	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία με κάρτα	12
8	Τμήματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας (ΤΕΔ)	18
9	Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών (ΕΔΑΜ)	6

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η ομάδα της Περιφέρειας Πελοποννήσου αποτελείται αρχικά από 127 άτομα (126 σήμερα). Ξεκίνησε την παρέμβασή της και στους επτά (7) Νομούς της Πελοποννήσου. Σήμερα δραστηριοποιείται στους έξι (6) από αυτούς (πλην Λακωνίας). Τα σχολεία παρέμβασης είναι συνολικά 40 (αυτή τη στιγμή είναι 39, εκκρεμεί η αντικατάσταση ενός). Οι εγγεγραμμένοι τσιγγανόπαιδες στην Πελοπόννησο συνολικά εμφανίζονται ότι είναι 2.076 (2006/07).

Οι τσιγγανόπαιδες ως προς το σχολείο μπορεί να διαχωριστούν σε τρεις κατηγορίες:

- αυτοί που δεν εγγράφονται
- αυτοί που εγγράφονται αλλά δεν φοιτούν
- αυτοί που εγγράφονται και έχουν μια περισσότερο ή λιγότερο συστηματική παρουσία στο σχολείο.

Από την τελευταία κατηγορία μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό φαίνεται να έχει τις γνώσεις που αντιστοιχούν στην τάξη που παρακολουθεί.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Περιφερειακός Συνεργάτης:
Γιώργος Ανδρουλάκης

Περιφερειακή Γραμματεία:
Αλεξάνδρα Τόμπρα
τηλέφωνο & fax: 210-6821523

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ	ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Αντωνία Καραγεώργου, Γιάννης Μπαρμπάτσος	Μιχάλης Νικολάου
ΕΥΒΟΙΑΣ	Σοφία Σπανού	Ιωάννα Μήτρου
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Λαμπρινή Ζιάβα, Κώστας Χριστόπουλος	Παντελής Τσακίρης
ΦΩΚΙΔΑΣ	Έφη Καπαρέλη	Κώστας Μόζος

Στατιστικό στοιχείο

1	Αριθμός σχολείων	14
2	Συνολικός αριθμός μαθητών	1.862
3	Αριθμός μαθητών πληθυσμού στόχου	359
4	Αριθμός μαθητών που διέκοψαν την φοίτησή τους	37
5	Χαρακτηρισμός φοίτησης	φοιτούν κανονικά 192 φοιτούν σποραδικά 123 διέκοψαν την φοίτησή τους 37
6	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία	7
7	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία με κάρτα	-
8	Τμήματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας (ΤΕΔ)	4
9	Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών (ΕΔΑΜ)	4

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Σε επίπεδο Περιφέρειας συνολικά (όχι μόνο στα σχολεία παρέμβασης του Προγράμματος) έχουν καταγραφεί, κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2007, 213 Τσιγγανόπαιδα που δε φοιτούν καθόλου στο σχολείο, επί συνόλου 721 παιδιών της ομάδας-στόχου που έχουν καταγραφεί στους τέσσερις νομούς.

Οι επιφυλάξεις ορισμένων τοπικών κοινωνιών και εκπαιδευτικών φορέων διακρίνουν τα

Τσιγγανόπαιδα και συντηρούν δύο «μονοπολιτισμικές» σχολικές μονάδες στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

Η ανομοιογένεια του πληθυσμού-στόχου στην Περιφέρεια από κοινωνική, οικιστική, εκπαιδευτική, ακόμη και γλωσσική-πολιτισμική άποψη επιβάλλει την προσέγγιση των ποσοτικών στοιχείων με ιδιαίτερη σύνεση.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

1	Αριθμός σχολείων	168
2	Συνολικός αριθμός μαθητών	34.510
3	Αριθμός μαθητών πληθυσμού στόχου	7.991
4	Αριθμός μαθητών που διέκοψαν την φοίτησή τους	1.219
5	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία	163
6	Αριθμός μαθητών που μετακινήθηκαν σε άλλα σχολεία με κάρτα	76
7	Τμήματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας	79
8	Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης Μαθητών	41